

Η Κομισιόν εξέδωσε Λευκή Βίβλο για τις ξένες επιδοτήσεις στην ενιαία αγορά

2020/06/18 11:45 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε [Λευκή Βίβλο](#) για την αντιμετώπιση των στρεβλωτικών επιπτώσεων που προκαλούν οι ξένες επιδοτήσεις στην ενιαία αγορά.

Πλέον, η Επιτροπή συγκεντρώνει απόψεις και παρατηρήσεις από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τις επιλογές που παρατίθενται στη Λευκή Βίβλο.

Η [δημόσια διαβούλευση](#), η οποία θα είναι ανοιχτή **έως τις 23 Σεπτεμβρίου 2020**, θα βοηθήσει την Επιτροπή να καταρτίσει κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις στον τομέα αυτόν.

Οι κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, τα μέσα εμπορικής άμυνας, και οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση δίκαιων όρων για τις εταιρείες στην ενιαία αγορά.

Οι επιδοτήσεις από τα κράτη-μέλη υπόκειντο ανέκαθεν στους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις. Οι επιδοτήσεις που χορηγούνται από κυβερνήσεις τρίτων χωρών σε εταιρείες στην ΕΕ φαίνεται ότι έχουν αυξανόμενο αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά, αλλά δεν εμπίπτουν στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ.

Παρατηρείται αυξανόμενος αριθμός περιπτώσεων στις οποίες ξένες επιδοτήσεις φαίνεται να έχουν διευκολύνει την εξαγορά εταιρειών της ΕΕ ή να έχουν στρεβλώσει τις επενδυτικές αποφάσεις, τις δραστηριότητες στην αγορά, ή τις πολιτικές τιμολόγησης των δικαιούχων τους, ή να έχουν στρεβλώσει την υποβολή προσφορών στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων, εις βάρος μη επιδοτούμενων εταιρειών.

Επιπλέον, οι υφιστάμενοι κανόνες εμπορικής άμυνας αφορούν μόνο τις εξαγωγές εμπορευμάτων από τρίτες χώρες και, ως εκ τούτου, δεν αντιμετωπίζουν όλες τις στρεβλώσεις που προκαλούν οι ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται από τρίτες χώρες. Όταν οι ξένες επιδοτήσεις λαμβάνουν τη μορφή χρηματοοικονομικών ροών που διευκολύνουν τις εξαγορές εταιρειών της ΕΕ ή στηρίζουν άμεσα τη λειτουργία εταιρείας που δραστηριοποιείται στην ΕΕ ή διευκολύνουν την υποβολή προσφορών στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων, φαίνεται να υπάρχει

κανονιστικό κενό.

Κατά συνέπεια, η Λευκή Βίβλος προτείνει λύσεις και ζητεί νέα εργαλεία για την αντιμετώπιση αυτού του κανονιστικού κενού. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει διάφορες προσεγγίσεις.

Οι τρεις πρώτες επιλογές (οι λεγόμενες «**ενότητες**») αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των στρεβλωτικών επιπτώσεων που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις i) στην ενιαία αγορά εν γένει (ενότητα 1), ii) στις εξαγορές εταιρειών της ΕΕ (ενότητα 2) και iii) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ (ενότητα 3).

Οι ενότητες αυτές μπορεί να εφαρμόζονται συμπληρωματικά μεταξύ τους και όχι διαζευκτικά. Η Λευκή Βίβλος καθορίζει επίσης μια γενική προσέγγιση προς τις ξένες επιδοτήσεις στο πλαίσιο της χρηματοδότησης από την ΕΕ.

Γενικό μέσο για την κάλυψη των στρεβλωτικών επιπτώσεων των ξένων επιδοτήσεων («ενότητα 1»)

Η **ενότητα 1** προτείνει τη θέσπιση ενός γενικού μέσου ελέγχου της αγοράς για την κάλυψη όλων των πιθανών καταστάσεων της αγοράς στις οποίες ξένες επιδοτήσεις μπορεί να προκαλέσουν στρεβλώσεις στην ενιαία αγορά.

Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, η εποπτική αρχή, που θα είναι εθνική αρχή ή η Επιτροπή, θα μπορεί να αναλαμβάνει δράση σε περίπτωση οποιασδήποτε ένδειξης ή πληροφορίας ότι εταιρεία στην ΕΕ ωφελείται από ξένη επιδότηση. Εάν διαπιστωθεί η ύπαρξη ξένης επιδότησης, η αρχή θα επιβάλλει μέτρα για τη διόρθωση των πιθανών στρεβλωτικών επιπτώσεων - π.χ. επανορθωτικές πληρωμές και επανορθωτικά μέτρα διαρθρωτικού ή συμπεριφορικού χαρακτήρα. Ωστόσο, θα μπορεί επίσης να κρίνει ότι η επιδοτούμενη δραστηριότητα ή επένδυση έχει θετικό αντίκτυπο ο οποίος αντισταθμίζει τη στρέβλωση, και να μην διερευνήσει περαιτέρω την υπόθεση (στο εξής: κριτήριο του συμφέροντος της ΕΕ).

Ξένες επιδοτήσεις που διευκολύνουν την εξαγορά εταιρειών της ΕΕ («ενότητα 2»)

Η πρώτη ενότητα μπορεί να συμπληρωθεί με την **ενότητα 2**, η οποία αποσκοπεί στην ειδική αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις που διευκολύνουν την εξαγορά εταιρειών της ΕΕ. Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να διασφαλιστεί ότι οι ξένες επιδοτήσεις δεν αποφέρουν αθέμιτο όφελος στους αποδέκτες τους όταν αυτοί εξαγοράζουν (συμμετοχές σε) εταιρείες της ΕΕ, είτε άμεσα, μέσω της σύνδεσης της επιδότησης με μια δεδομένη εξαγορά, είτε έμμεσα, με την de facto αύξηση της οικονομικής ισχύος του αγοραστή.

Στο πλαίσιο της ενότητας 2, οι εταιρείες που ωφελούνται από χρηματοδοτική στήριξη κυβέρνησης τρίτης χώρας θα πρέπει να κοινοποιούν στην αρμόδια εποπτική αρχή τις εξαγορές εταιρειών της ΕΕ στις οποίες προβαίνουν, και οι οποίες υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο. Η Λευκή Βίβλος προτείνει αρμόδια εποπτική αρχή να είναι η Επιτροπή. Συναλλαγές δεν θα μπορούν να περαιώνονται ενόσω εκκρεμεί ο έλεγχος της Επιτροπής. Αν η εποπτική αρχή διαπιστώσει ότι η εξαγορά διευκολύνεται από την ξένη επιδότηση και στρεβλώνει την ενιαία αγορά, θα μπορεί είτε να αποδεχθεί δεσμεύσεις του κοινοποιούντος μέρους που διορθώνουν αποτελεσματικά τη στρέβλωση είτε, ως έσχατο μέτρο, να απαγορεύσει την εξαγορά. Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, η Επιτροπή θα μπορεί επίσης να εφαρμόζει το κριτήριο του συμφέροντος της ΕΕ.

Ξένες επιδοτήσεις στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ («ενότητα 3»)

Οι ξένες επιδοτήσεις μπορούν επίσης να έχουν επιζήμιες επιπτώσεις στη διεξαγωγή των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ. Το ζήτημα αυτό αντιμετωπίζεται στην **ενότητα 3**. Οι ξένες επιδοτήσεις μπορεί να δίνουν στους προσφέροντες τη δυνατότητα να αποκτούν αθέμιτο πλεονέκτημα π.χ. μέσω της υποβολής προσφορών σε τιμές χαμηλότερες από τις τιμές της αγοράς, ή ακόμη και κάτω του κόστους, επιτρέποντάς τους να κερδίζουν δημόσιες συμβάσεις που διαφορετικά δεν θα τους είχαν ανατεθεί. Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, η Λευκή Βίβλος προτείνει έναν μηχανισμό βάσει του οποίου οι προσφέροντες θα πρέπει να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που έχουν λάβει από τρίτες χώρες. Στη συνέχεια, η αρμόδια αναθέτουσα αρχή και η αρμόδια εποπτική αρχή θα αξιολογούν εάν υφίσταται ξένη επιδότηση και κατά πόσον έχει επηρεάσει αθέμιτα τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Σε αυτή την περίπτωση, ο προσφέρων θα αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Ξένες επιδοτήσεις στο πλαίσιο της χρηματοδότησης από την ΕΕ

Τέλος, η Λευκή Βίβλος καθορίζει τρόπους αντιμετώπισης του ζητήματος των ξένων επιδοτήσεων στην περίπτωση των αιτήσεων για χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΕ. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να ανταγωνίζονται για τη χρηματοδότηση από την ΕΕ επί ίσους όρους. Οι ξένες επιδοτήσεις μπορούν, ωστόσο, να στρεβλώνουν τη διαδικασία αυτή, παρέχοντας πλεονέκτημα στους δικαιούχους των εν λόγω επιδοτήσεων, όταν αιτούνται τη χορήγηση χρηματοδότησης από την ΕΕ.

Η Λευκή Βίβλος προτείνει εναλλακτικές επιλογές για την αποτροπή αυτού του αθέμιτου πλεονεκτήματος. Μεταξύ άλλων, στις περιπτώσεις χρηματοδότησης που

διανέμεται μέσω δημόσιων διαγωνισμών ή επιχορηγήσεων, θα εφαρμόζεται παρόμοια διαδικασία με εκείνη που προβλέπεται για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ.

Επιπλέον, η Λευκή Βίβλος τονίζει ότι είναι σημαντικό οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που υλοποιούν έργα που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπως η ΕΤΕπ ή η ΕΤΑΑ, να εφαρμόζουν την ίδια προσέγγιση προς τις ξένες επιδοτήσεις.

Επόμενα βήματα

Η Λευκή Βίβλος είναι πλέον ανοικτή για [δημόσια διαβούλευση](#) έως τις 23 Σεπτεμβρίου 2020. Βάσει των παρατηρήσεων που θα λάβει, η Επιτροπή θα καταρτίσει κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις για την αντιμετώπιση των στρεβλωτικών επιπτώσεων των ξένων επιδοτήσεων στην ενιαία αγορά.